

ZATWIERDZAM

WOJEWODA
KUJAWSKO-POMORSKI

WOJEWODA KUJAWSKO-POMORSKI

.....
Ewa Mes

WYTYCZNE

Wojewody Kujawsko-Pomorskiego
z dnia 7 stycznia 2014 roku
do szkolenia obronnego w 2014 roku

1. Wstęp

1.1. Wytyczne Wojewody Kujawsko - Pomorskiego do szkolenia obronnego w 2014 roku realizowane w województwie zwane dalej „Wytycznymi”, wydano na podstawie § 10 ust. 2 pkt. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 stycznia 2004 roku w sprawie szkolenia obronnego (Dz. U. Nr 16, poz. 150, z późn. zm.).

1.2. Celem Wytycznych jest określenie głównych kierunków szkolenia obronnego i sposobów jego realizacji. Zakłada się, że Wytyczne umożliwią poprawną aktualizację programów szkolenia obronnego, sporządzania rocznych planów, a także właściwą realizację procesu szkolenia obronnego.

1.3. Wytyczne uwzględniają postanowienia wynikające z następujących dokumentów:

- a) Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 stycznia 2004 roku w sprawie szkolenia obronnego;
- b) Wytycznych Rady Ministrów z dnia 4 marca 2008 r. do programowania przygotowań obronnych Rzeczypospolitej Polskiej na lata 2009 - 2018;
- c) Wytycznych Ministra Obrony Narodowej dla ministrów i wojewodów do szkolenia obronnego realizowanego w latach 2013 - 2018;
- d) „Wykazu przedsięwzięć szkoleniowych Sił Zbrojnych na lata 2009 - 2014, w których planuje się udział pozamilitarnych struktur obronnych województwa”;
- e) „Programu Pozamilitarnych Przygotowań Obronnych Województwa Kujawsko-Pomorskiego w latach 2009 - 2018”.

2. Ocena stanu realizacji szkolenia obronnego w 2013 roku.

2.1. W 2013 roku w województwie kujawsko – pomorskim, realizowano ćwiczenia terenowe KOBRA -13 oraz szkolenia obronne w oparciu o „Wytyczne Wojewody Kujawsko-Pomorskiego w sprawie ustalenia zasad przygotowania i prowadzenia ćwiczeń obronnych pk. KOBRA-13 przez prezydentów miast, starostów, burmistrzów i wójtów”, „Program Szkolenia Obronnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2013 – 2018”, „Plan Szkolenia Obronnego Województwa Kujawsko - Pomorskiego na 2013 rok”, a także stosowne plany opracowane w jednostkach samorządu terytorialnego.

2.2. Z ocen zawartych w Narodowych Kwestionariuszach Pozamilitarnych Przygotowań Obronnych (wyciągi), prowadzonych kontroli problemowych wykonywania zadań obronnych, analizy 3 - letnich programów szkolenia obronnego oraz wyników procedury uzgadniania rocznych planów szkolenia obronnego stwierdza się znaczą poprawę poziomu planowania i realizacji terenowych ćwiczeń obronnych i szkoleń. Sprzyjały temu podjęte w działach administracji wojewódzkiej i samorządowej prace ukierunkowane na optymalizację modelu szkolenia obronnego, w których uczestnicy szkolenia w coraz większym stopniu mogli nabywać umiejętności i kwalifikacje niezbędne do organizowania i wykonywania zadań obronnych.

2.3. W planowaniu oraz organizacji szkoleń i ćwiczeń (szczególnie terenowych ćwiczeń obronnych KOBRA-13), stwierdza się w większości urzędów zwiększoną dyscyplinę przestrzegania ustaleń wynikających z „Wytyczne Wojewody Kujawsko-Pomorskiego w sprawie ustalenia zasad przygotowania i prowadzenia ćwiczeń obronnych...”, szczególnie w zakresie poprawności wyznaczania priorytetów szkoleniowych, właściwym przygotowaniem dokumentacji a także realizację zakładanych celów w ramach przygotowań obronnych.

2.4. Zakładane w 2013 roku cele szkoleniowe nie zostały w pełni osiągnięte, co spowodowane było m.in. zbyt późnym opracowaniem przez część urzędów dokumentacji (plany szkolenia i sprawozdania z realizacji szkoleń) oraz skromnej bazy sprzętowej do prowadzenia szkolenia obronnego w jednostkach samorządu terytorialnego. W dalszym ciągu, zbyt ogólnie eksponowano tematykę doskonalenia wiedzy i umiejętności osób, którym powierzono wykonywanie zadań obronnych wynikających z planów operacyjnych. W toku prowadzonych wizytacji ćwiczeń terenowych oraz kontroli problemowych na terenie województwa, stwierdzono niedostateczne przygotowanie obsad stałego dyżuru do realizacji zadań obronnych oraz braki w umiejętności posługiwania się technicznymi środkami łączności wśród obsad stałego dyżuru.

Do uchybień, które w pierwszej kolejności powinny zostać wyeliminowane zaliczyć należy:

- a) brak terminowości przesyłania dokumentacji;
- b) ogólnikowe ujęcie tematów w planach szkoleń obronnych;
- c) braki w dokumentacji szkoleniowej konspektów do zajęć;
- d) niestosowanie się do określonych wzorów dokumentacji szkoleniowej (*programy, plany, sprawozdania z realizacji szkoleń obronnych itp.*);
- e) brak regularnych ćwiczeń i szkoleń obsad stałego dyżuru.

2.5. Określony został jednolity i spójny system planowania, jak również zakres i sposób opracowania dokumentów na potrzeby szkolenia obronnego. Dokumenty te stanowią podstawę do prowadzenia działalności szkoleniowej przez organizatorów szkolenia obronnego.

2.6. Zgodnie z „*Planem Szkolenia Obronnego Województwa Kujawsko - Pomorskiego na rok 2013*”, zrealizowano:

- a) terenowe ćwiczenia obronne *pk. KOBRA – 13*, przeprowadzone w 4 miastach na prawach powiatu i 16 powiatach ziemskich (z *wyłączeniem powiatów: nakielskiego, sępoleńskiego i tucholskiego - uczestników regionalnego ćwiczenia obronnego ANAKONDA-12*).
- b) szkolenia:
 - na Wyższych Kursach Obronnych w AON (grupa S-1);
 - prezydentów miast na prawach powiatu i starostów w ramach dotacji celowych (grupa S-1);
 - starostów, prezydentów miast na prawach powiatu (grupa S-1);
 - wójtów i burmistrzów w ramach dotacji celowych (grupa W-1, G-1);
 - pracowników merytorycznych miast na prawach powiatu i starostw powiatowych w ramach dotacji celowych (grupa P-2P);
 - pracowników merytorycznych miast na prawach powiatu i starostw powiatowych (grupa P-2P);
 - pracowników merytorycznych gmin w ramach dotacji celowych (grupa P-2G);
 - pracowników merytorycznych gmin (grupa P-2G).

2.7. Realizowane szkolenia prowadzone były metodą teoretyczną i praktyczną w formie szkoleń, treningów i ćwiczeń. Dominującą problematyką była: organizacja i funkcjonowanie systemu obronnego województwa, jego elementów a także planowanie operacyjne wraz z programowaniem obronnym. Realizacja ćwiczeń i szkoleń w jednostkach samorządowych wspierana była przez osoby przygotowane do prowadzenia zajęć obronnych oraz pracowników administracji wojskowej.

2.8. Dyrektor Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Kujawsko - Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy, realizując z upoważnienia Wojewody obowiązki koordynatora, opracuje i przekaze do realizacji:

- a) Plan Szkolenia Obronnego Województwa Kujawsko - Pomorskiego na 2014 rok.
- b) Plan Działania Wojewody Kujawsko – Pomorskiego w zakresie realizacji zadań obronnych na 2014 rok.

3. Cele szkoleniowe:

3.1. Głównym celem szkolenia obronnego w województwie kujawsko - pomorskim w roku 2014, jest:

Doskonalenie umiejętności kadry kierowniczej, osób i zespołów odpowiedzialnych za wykonywanie zadań obronnych na terenie województwa kujawsko - pomorskiego. Doskonalenie procedur współdziałania pozamilitarnych struktur obronnych państwa na różnych szczeblach. Kierowanie obroną państwa w sytuacji zagrożenia konfliktem polityczno - militarnym w ramach wojewódzkiego ćwiczenia obronnego DRWECA-14.

Pozostałe cele szkolenia to:

- a) przygotowanie kadry kierowniczej jednostek administracji samorządowej szczebla powiatowego i gminnego do ćwiczenia wojewódzkiego pk. DRWECA-14;
- b) ochrona zabytków ze szczególnym uwzględnieniem zasad ewakuacji i zabezpieczenia elementów ruchomych na wypadek zagrożeń (w tym procedur na wypadek stanów nadzwyczajnych i wojny);
- c) funkcjonowanie pozamilitarnych struktur obronnych państwa w czasie prowadzenia przez Siły Zbrojne RP połączonej operacji obronnej;
- d) doskonalenie funkcjonowania stałych dyżurów podczas podwyższonej gotowości obronnej w ramach ćwiczenia wojewódzkiego. Aktualizacja dokumentacji stałego dyżuru. Rola i zadania stałego dyżuru w powiecie i gminie;
- e) aktualizacja planów operacyjnych funkcjonowania administracji publicznej.

3.2. Powyższe cele osiągnąć m.in. poprzez:

- a) organizowanie ćwiczeń, szkoleń, gier decyzyjnych i treningów poświęconych doskonaleniu praktycznych umiejętności realizowania zadań obronnych wynikających z planów operacyjnych;
- b) kontrolowanie sprawności systemu powiadamiania kadry kierowniczej urzędu;
- c) prowadzenie ćwiczeń praktycznych i szkoleń zespołów funkcyjnych wchodzących w skład stałych dyżurów (*min. 2 razy w roku kalendarzowym*);
- d) szkolenie zespołów osobowych wchodzących w skład stałych dyżurów do realizacji zadań wynikających z Narodowego Systemu Pogotowia Kryzysowego;
- e) organizowanie własnych przedsięwzięć szkoleniowych.

4. Sposób realizacji szkolenia:

4.1. W planowaniu i organizacji szkolenia obronnego główną uwagę należy zwrócić na:

- a) ustalenie priorytetów szkolenia obronnego uwzględniające główne i szczegółowe cele szkoleniowe na 2014 rok;

- b) zapewnienie w rocznych planach szkolenia obronnego warunków realizacji ustaleń ujętych w programie szkolenia, w sposób zapewniający osiągnięcie przyjętych celów szkolenia poprzez konsekwentną realizację zaplanowanych przedsięwzięć szkoleniowych;
- c) poprawność określenia priorytetów szkoleniowych, które powinny uwzględniać nowe i trudne obszary przygotowań obronnych;
- d) właściwe zapotrzebowanie i rozliczenie środków finansowych zapewniających pełną realizację szkolenia obronnego;
- e) możliwość ograniczania liczby szkoleń teoretycznych do niezbędnego minimum, w celu zwiększenia i doskonalenia umiejętności praktycznych.

4.2. Środki finansowe przeznaczone na szkolenia obronne realizowane przez jednostki szczebla miejskiego (*miasta na prawach powiatu*) i powiatowego w roku 2014 rozdzielone zostaną w formie dotacji, których wydatkowanie należy realizować zgodnie z zawartymi porozumieniami.

4.3. Planowanie i organizowanie szkolenia obronnego realizować poprzez:

- a) programowanie szkolenia – w ramach którego należy:
 - uwzględnić potrzebę osiągnięcia gotowości wybranych elementów systemu obronnego do udziału w przedsięwzięciach szczebla nadrzędnego;
 - ustalić priorytety szkolenia obronnego, które uwzględniają główne i szczegółowe cele szkoleniowe na 2014 rok, ustalone przez Wojewodę;
 - w realizacji przyjętych celów szkoleniowych należy na bieżąco uwzględniać zmiany zachodzące w funkcjonowaniu systemu obronnego państwa i wprowadzać w tym zakresie stosowne korekty planistyczne;
 - określić w sposób szczegółowy cele szkoleniowe oraz sposób ich osiągnięcia poprzez właściwy dobór tematyki szkoleniowej;
 - skupić wysiłek szkoleniowy na przedsięwzięciach zapewniających nabywanie praktycznych umiejętności wykonywania zadań obronnych oraz zwiększyć dyscyplinę wykonawczą w tym zakresie;
 - dostosować tematykę i formy szkolenia do poziomu zadań obronnych realizowanych przez organizatora szkolenia: Marszałka Województwa, prezydenta miasta, starostę, burmistrza oraz wójta;
 - każdorazowo po przeprowadzeniu ćwiczeń, w tym treningów i gier, opracowywać wnioski i zalecenia szkoleniowe dla i uczestników szkolenia obronnego w kierowanym urzędzie (*przedsiębiorstwie*);
 - uwzględnić ocenę realizacji szkolenia obronnego zawartą w Wytocznych,;
 - w celu podniesienia efektywności szkoleń, prezydent miasta oraz starosta może organizować szkolenia dla wytypowanych grup szkoleniowych w zakresie sposobu realizacji wspólnych wybranych zadań obronnych;
 - w szkoleniu aktywnie wykorzystywać istniejące zasoby merytorycznych pomocy dydaktycznych (*np. wydawnictw, prezentacji, opracowań itp.*).
- b) dokumentowanie szkolenia obronnego – w ramach którego należy:
 - sporządzać tematyczny plan szkolenia z uwzględnieniem tematu szkolenia, zagadnień w ramach tematu, czasu realizacji tematu, wykładowców;
 - prowadzić dzienniki szkoleń z uwzględnieniem następujących danych: lp., imienia i nazwiska uczestnika, pełnionej funkcji (*stanowiska*) oraz podpisu;
 - na bieżąco odnotowywać w programie oraz planie szkolenia obronnego realizację przeprowadzonych zajęć i tematów;
 - w przypadku szkoleń realizowanych przez jednostki szczebla powiatowego i miejskiego (*miasta na prawach powiatu*), posiadać rozliczenie danego

przedsięwzięcia szkoleniowego ściśle według warunków podpisanej umowy dotacji (*rachunków, faktur, umów itp.*).

- c) planowanie szkoleń na rok 2014 – w ramach którego należy:
- opracować **roczne plany szkolenia obronnego** według wzoru (*załącznik nr 1*);
 - **aktualizować na bieżąco** własne (*trzyletnie*) programy szkolenia obronnego zgodnie z „Programem Szkolenia Obronnego Województwa Kujawsko - Pomorskiego na lata 2013 - 2018”;
 - przedstawić do uzgodnienia opracowane plany szkolenia obronnego Dyrektorowi Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Kujawsko - Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy;
 - zapewnić merytoryczną zgodność planu szkolenia obronnego jednostki z opracowanym „Planem Szkolenia Obronnego Województwa Kujawsko - Pomorskiego na rok 2014”;
 - ukierunkować planowane przedsięwzięcia szkoleniowe na zdobywanie wiedzy i umiejętności w trudnych oraz nowych obszarach przygotowań obronnych wynikających z opracowanych planów operacyjnego;
 - dokonywać przeglądu i aktualizacji dokumentów normatywnych będących pomocami szkoleniowymi dla przyjętej tematyki szkoleniowej oraz ujmować je w planach szkolenia.

5. Ustalenia końcowe:

5.1. Projekty rocznych planów szkolenia obronnego na 2014 rok, należy przesłać w celu ich uzgodnienia z Dyrektorem Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego, na adres Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy, **w terminie do 21 lutego 2014 roku** (*jeden egzemplarz*).

5.2. Przed uzgodnieniem **plany nie powinny być zatwierdzone** przez kierowników właściwych jednostek.

5.3. Sprawozdanie z realizacji szkoleń obronnych roku 2014, należy opracować i przesłać do Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Kujawsko - Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego **do 20 lutego 2015 roku**. (*ściśle wg wzoru sprawozdania - załącznik nr 2*).

5.4. Organizator szkolenia realizowanego w jednostkach szczebla powiatowego i miejskiego (*miasta na prawach powiatu*) w ramach dotacji celowych, zobowiązany jest przesłać do Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Kujawsko - Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego, sprawozdanie z realizacji szkolenia oraz rozliczenie finansowe w terminie **do 14 dni od daty jego zakończenia** (*ściśle wg wzoru sprawozdania - załącznik nr 3*).

5.5. Ogólne zasady prowadzenia dokumentacji szkoleniowej, prowadzenia ćwiczeń i szkoleń nie ulegają zmianie.

Załączniki: Załącznik nr 1 – Wzór „Planu szkolenia obronnego na 2014 rok”.
Załącznik nr 2 – Wzór sprawozdania z realizacji szkolenia w 2014 roku.
Załącznik nr 3 – Wzór sprawozdania z realizacji szkolenia w ramach dotacji w 2014 roku.

.....
.....
(nazwa komórki organizacyjnej wykonującej plan)

ZATWIERDZAM

.....
(Kierownik jednostki)

**PLAN
SZKOLENIA OBRONNEGO**

.....**NA 2014 ROK**
(nazwa miasta, starostwa, gminy dla którego wykonano plan)

UZGODNIŁ

OPRACOWAŁ

.....
(stanowisko)

.....
(imię i nazwisko)

.....
.....
(miejsowość)
(rok)

CZEŚĆ I - Opisowa

1. Dokumenty odniesienia:

- wybrane akty prawne regulujące specyfikę problematyki przygotowań obronnych w dziale administracji rządowej (województwie);
- wydane przez ministra (wojewodę) regulacje, decyzje i inne dokumenty, stanowiące o warunkach, trybie i sposobie realizacji przygotowań obronnych, odpowiednio w kierowanym dziale administracji rządowej (województwie);
- inne, np. publikacje, artykuły, które mogą być wykorzystywane przez szkolonych na potrzeby samokształcenia.

Celowym jest ograniczenie wykazu dokumentów do tych, które odnosić się będą do tematyki szkoleniowej planowanej do realizacji.

2. Cele szkolenia:

Cele szkolenia obronnego na dany rok winny stanowić rozwinięcie celu na dany rok ujętego w „Programie szkolenia obronnego...”, z ewentualnym uzupełnieniem o inne cele wynikające z potrzeb organizatora szkolenia.

Zasadnym jest przyjmować nie więcej niż 3 - 4 cele szkoleniowe, opracowane w formie opisowej.

CZEŚĆ II - Planowane przedsięwzięcia szkoleniowe

Lp.	Tematy szkolenia	Forma szkolenia	Termin	Uczestnicy szkolenia /numer grupy szkoleniowej/	Odpowiedzialny
			Miejsce		
1.	<i>Przykładowe tematy</i> P4/T5: Zadania dla działu administracji rządowej (województwa) w świetle Strategii Bezpieczeństwa Narodowego RP. P8/T1: Zasady planowania operacyjnego w dziale administracji rządowej (województwie).	<i>np. wykład trening ćwiczenie gra decyzyjna</i>	<i>dzień – miesiąc godziny</i>	<i>właściwe grupy wg załącznika do planu</i>	<i>kierownik jednostki osoba odpowiedzialna za realizację szkolenia</i>
2.					

UWAGA: Grupy szkoleniowe - szczegółowe listy stanowisk osób wchodzących w skład poszczególnych grup szkoleniowych, stanowią załącznik do niniejszego Planu.

CZĘŚĆ III – Wytyczne organizacyjne

W tej części należy ująć ustalenia, których realizacja zapewni organizatorom szkolenia wszystkie **istotne informacje dla osób zajmujących stanowiska służbowe ujęte w Planie**, zapewniające realizację zaplanowanych przedsięwzięć szkoleniowych. Powinny one stanowić uszczegółowienie procedur włączania do szkolenia osób ujętych w grupach szkoleniowych. Ponadto w części tej należy ująć wymagania w zakresie:

- odpowiedzialności osób funkcyjnych za realizację przedsięwzięć ujętych w Planie;
- potrzeby włączenia planowanych przedsięwzięć szkoleniowych do planów pracy uczestników szkolenia;
- zapewnienia dyscypliny wykonawczej i finansowej;
- dokumentowania szkoleń oraz dokonywania oceny bieżących efektów szkoleniowych;
- upoważnienia do dokonywania zmian (aktualizacji) Planu;
- innych istotnych ustaleń organizatora szkolenia, zapewniających realizację Planu.

UWAGA:

Plan szkolenia powinien być skierowany (przesłany) w całości lub w części do wszystkich osób objętych przedsięwzięciami szkoleniowymi wynikającymi z tego Planu.

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI SZKOLENIA OBRONNEGO

*jednostki samorządu terytorialnego województwa kujawsko - pomorskiego w 2014 roku,
realizującej szkolenie obronne w ramach dotacji celowej*

.....
(jednostka)

1. Czy posiadany przez Urząd plan szkolenia obronnego został uzgodniony z właściwym organem administracji rządowej? (jeżeli nie - podać przyczynę)

2. Czy Urząd posiada program szkolenia obronnego na lata 2013-2015 (jeżeli nie - podać przyczynę)

3. Termin(y) i miejsce przeprowadzonego szkolenia.....

4. Numer umowy dotacji.....

Lp.	Rodzaj Przedsięwzięcia	Liczba zrealizowanych godzin	Grupa(y) Szkoleniowe (wg planu szkolenia)	Tematyka	Wykładowca(y)
	Termin realizacji		Liczba osób przeszkolonych		
1.	2.	3.	4.	5.	6.
1.					
2.					
3.					
4.					
...					

5. Szczegółowa ocena szkolenia obronnego – wnioski:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....